

Parlamentul European, pregătit să adopte planul REPowerEU; România va putea accesa fonduri de 1,39 miliarde de euro

Parlamentul European (PE) se pregătește să adopte săptămâna viitoare, în sesiune plenară la Strasbourg, planul REPowerEU, în valoare totală de 20 de miliarde de euro nerambursabile, România urmând să beneficieze de o alocare de 1,39 de miliarde de euro în vederea finanțării de proiecte în domeniul energiei, bani pe care va trebui să îi cheltuiască până în 2026.

Planul REPowerEU stabilește o serie de măsuri menite să reducă rapid dependența de combustibilii fosili din Rusia și să accelereze tranziția verde, sporind în același timp reziliența sistemului energetic din UE. Planul se bazează pe trei piloni: diversificare, economisire și accelerarea trecerii la energia curată.

Eurodeputații români Siegfried Muresan (PPE) și Dragoș Pîslaru (Renew), raportori din partea PE, alături de eurodeputata spaniolă Eider Gardiazabal Rubial (S&D), pentru REPowerEU, și-au exprimat joi convingerea că pachetul va fi aprobat săptămâna viitoare de legislativul comunitar, care se va reuni în sesiune plenară la Strasbourg, și spun că România trebuie să înainteze spre aprobare Comisiei Europene propriul plan.

"Guvernul României va trebuie să prezinte Comisiei Europene un plan prin care să spună cum dorește să absoarbă acești bani. Va funcționa totul exact ca la PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență - n.r.). Comisia Europeană va trebui să aprobe acest plan, după care el va primi undă verde finală din partea Consiliului în formatul ministrilor de finanțe, și implementarea lui va putea începe", a explicat Siegfried Muresan într-o discuție online cu jurnaliști români, alături de Dragoș Pîslaru.

"Imediat ce va fi aprobat planul, fiecare stat va primi o prefinanțare de 20%. Pentru România, vestea bună constă în faptul că în următoarele luni vom avea această prefinanțare de 20%, aproximativ 280 de milioane de euro, care va fi un sprijin important când încă ne aflăm în această situație dificilă, cu inflație crescută, cheltuieli mari pentru oameni și pentru întreprinderi", a spus el.

Muresan a precizat, de asemenea, că Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene este cel care va negocia cu Comisia Europeană în numele Guvernului României.

"România va trebui să spună cât din cele 1,4 miliarde de euro va alocă în ce domenii, pe ce tipuri de proiecte. După care, dacă vor fi proiecte deschise pentru beneficiari privați, pentru autorități publice locale, regionale, naționale, se vor face, evident, apeluri pentru proiecte, așa cum se întâmplă și la alte categorii de fonduri europene, așa cum se întâmplă și la PNRR", a adăugat el.

Eurodeputatul PNL a atras atenția că, la fel ca în cazul tuturor fondurilor europene, foarte importantă este transparența.

"Noi, Parlamentul European, am luptat pentru publicarea beneficiarilor, pentru o transparență cât mai mare la cheltuirea fondurilor europene. Statele membre au obligația de a publica lista celor mai mari 100 de beneficiari din bugetul UE. Prin Mecanismul european de Redresare și Reziliență și prin REPowerEU, în total, UE alocă mai multe fonduri europene decât a alocat oricând în trecut. Oamenii au dreptul să știe cum sunt folosiți acești bani. De aceea am introdus o serie de prerogative ce tin de transparență. Un rol foarte amplu pentru instituția Procurorului European, pentru Oficiul de Luptă Antifraudă, pentru Curtea Europeană de Conturi, pentru a ne asigura că banii ajung la destinatarii pentru care sunt gândiți și că banii sunt bine folosiți", a declarat Muresan.

El a mai spus că foarte importantă va fi implicarea autorităților locale și regionale, pentru că "vor fi foarte multe

fonduri în perioada următoare". "Banii nu vor putea fi absorbiti în timpul pe care îl avem la dispoziție împotriva autoritatilor locale și regionale. Implicarea lor este necesară în România și în toate statele membre ale UE. Parlamentul European a insistat foarte mult pentru asta", a spus eurodeputatul liberal.

La rândul său, Dragos Pîslaru a insistat asupra necesității ca guvernul să poarte consultări cu autoritățile locale, societatea civilă și partenerii sociali în redactarea planului național.

"Așa cum am negociat în cadrul Facilității de Redresare și Reziliență, și în cadrul REPowerEU sunt aceleași reguli de consultare. Cu alte cuvinte, societatea civilă, autoritățile locale, toți actorii relevanți, partenerii sociali au acest drept de a fi consultați conform legislației europene care urmează să fie aprobată", a spus el.

În cazul României, "în perioada următoare am vrea să stim câți bani pot ajunge la IMM-uri și la gospodării, la modernizarea fondului de locuințe, la transformarea de prosumatori pentru reducerea facturilor. Și, evident, care este calendarul consultărilor", a declarat eurodeputatul REPER.

El a atras atenția că un astfel de plan ar trebui să conțină atât măsuri de infrastructură pe termen mai lung, cât și măsuri pe termen scurt.

"În PE, la nivel european, în negocieri, a existat o aliniere foarte bună. S-a plecat de la un obiectiv inițial care viza doar infrastructura energetică (...), lucruri care să diversifice furnizarea și să ne permită o mai bună așezare a resurselor energetice. Evident că din această perspectivă a diversificării, orice proiect de energie regenerabilă este eligibil (...). Dar cred că marele debuseu care a fost făcut ca a urmare a intervenției PE - și reprezintă ceva ce eu am susținut tot anul trecut ca picătura chinezească - a fost posibilitatea de a merge cu această susținere pentru a nu avea doar un impact pe termen mediu, ci și pe termen scurt în același timp. Să putem ajunge ca banii din REPowerEU să meargă către reducerea facturii de energie. Asta ce înseamnă? Nu prin vouchere, nu este neapărat cea mai bună formulă, ci prin ideea de a avea microinvestiții pentru ca să putem îmbunătăți fondul de locuințe. Asta ar însemna eficientizare energetică, izolarea locuinței, pompe de caldura, panouri fotovoltaice, poate chiar și schimbarea unor electrocasnice din casă, tot ceea ce se poate aduce ca sprijin pentru micii antreprenori și persoanele aflate în această vulnerabilizare energetică. În perioada de față, avem mai multe rapoarte care arată că costul de viață în Europa crește. România nu face excepție și evident că persoanele cele mai afectate sunt cele pauperizate, cele care deja erau în risc de sărăcie", a explicat el.

În același timp, Pîslaru a avertizat că guvernul român nu trebuie să acorde atenție doar companiilor de stat și proiectelor de infrastructură, ci și micilor antreprenori și populației.

"Până acum, din partea guvernului, am văzut mai mult sau mai puțin doar proiecte de infrastructură destul de monumentale, care să fie făcute luând terenuri de la ADS (Agenția Domeniilor Statului - n.r.) prin companii publice, gen Hidroelectrică și Termoelectrică. Deci, doar companii de stat, doar investiții publice, doar în infrastructură, ca să fie foarte clar. Or, întreg scopul REPowerEU era să putem debloca aceste resurse pentru micii antreprenori și populație. Aici este un semn de întrebare", a detaliat eurodeputatul din partea REPER.

Cei doi eurodeputați români au explicat și modurile în care aceste fonduri alocate prin REPowerEU ar putea fi suplimentate.

Potrivit lui Siegfried Muresan, banii rămași din creditele puse la dispoziție în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență și pe care unele state membre ale UE nu vor dori să le acceseze, pentru că acestea se pot împrumuta singure de pe piața financiară în aceleași condiții și fără condiționalitățile Comisiei Europene, vor fi puși "într-un cos comun pentru a fi accesați de toți".

O sumă "mai mică decât cele 200 de miliarde de euro care sunt la dispoziție acum, dar mai mare decât zero, va

ramâne la dispozitie (...) si va putea fi accesata de statele membre, chiar si de cele care si-au accesat deja în totalitate creditele, pentru investitii în cadrul REPowerEU", a spus el.

"Guvernul român va trebui sa faca doua lucruri. Sa vina cu un plan pentru cele 1,4 miliarde de euro nerambursabile. Știm ca acesti bani sunt ai nostri (....). Dar sa avem si un portofoliu de investitii pregatit pentru a-l înainta Comisiei Europene pentru credite suplimentare ce ne vor fi puse la dispozitie în urmatoarele saptamâni, dupa ce stim exact ce state nu își vor accesa în totalitate creditele si ce credite ramân la dispozitie. Banii ramasi la dispozitie din Mecanismul european de Redresare si Rezilienta, din creditele nefolosite, vor fi pusi la dispozitia tuturor statelor membre pe principiul primul venit, primul servit. Va fi important ca guvernul român sa aiba pregatit un portofoliu de proiecte pe care sa le depuna spre finantare (...) În principal, aici cred ca ar fi vorba de investitii mai mari în infrastructura energetica, în surse de energie regenerabila si în proiecte de eficienta energetica", a detalia Muresan.

La rândul sau, Pîslaru a spus ca, prin REPower EU, statele membre, inclusiv România, pot sa aloce banii necheltuiti din fondurile europene din perioada 2014-2020.

"În acest moment, în masura în care România vine cu un plan de cheltuire pe REPowerEU ambitios, poate folosi absolut toti banii unde ar exista un risc de absorbtie din perioada 2014-2020. În acest moment exista circa sase miliarde euro necheltuiti si (pe care) România trebuie sa îi cheltuie pâna la sfârșitul anului viitor. Ideea de a cheltui sase miliarde de euro pe politica de coeziune asa cum o stim, cu alocarea clasica, evident ramâne o provocare. Autoritatile publice din România sustin destul de vehement ca banii sunt contractati sau supracontractati si se pot cheltui. Nu toata lumea este de acord cu toate lucrurile. Bazându-ne si pe experienta anterioara, cred ca va exista foarte frecvent o politica de fazare a proiectelor, deci de împingere pentru finantarea pentru perioada urmatoare, pentru ca au crescut preturile, bugetele nu mai sunt aceleasi, au fost întârzieri de contractari. Sunt licitatii unde nu se prezinta nimeni. Din punctul meu de vedere, discutam între trei si cinci miliarde (de euro) care ar putea ramâne necheltuiti, si am creat aceasta supapa care mi se pare extraordinara pentru România, pentru managementul fondurilor europene: daca cumva ar ramâne ceva unde, în timpul anului viitor, ne-am da seama ca nu am putea cheltui banii, am putea aloca acesti bani pentru obiectivele REPowerEU. Asta înseamna, evident, sume care sunt în plus fata de cele 1,4 miliarde de euro. Am putea avea absorbtie 100% folosind flexibilitatea pe care noi am pus-o în acest regulament care va fi adoptat saptamâna viitoare", a mai declarat eurodeputatul RENEW.

Ca raspuns la dificultatile si perturbările de pe piata mondiala a energiei cauzate de invadarea Ucrainei de catre Rusia în februarie 2022, Comisia Europeana a prezentat în primara anului trecut planul REPowerEU. Obiectivele sunt economisirea energiei, producerea de energie curata si diversificarea surselor noastre de energie.

În decembrie anul trecut, Parlamentul European si Consiliul au ajuns la un acord politic privind finantarea REPowerEU, care prevede posibilitatea ca statele membre sa includa capitole referitoare la REPowerEU în planurile lor de redresare si rezilienta.

Planul va fi supus saptamâna viitoare votului Parlamentului European, care se va reuni în sesiune plenara la Strasbourg.